

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Šventaragio g. 2, 01510 Vilnius,
tel.: +370 5 271 7154 / 271 7130,
el. p. bendrasisd@vrm.lt, el. pristatymo dėžutės adresas 188601464
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188601464

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2024-11 -

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMŲ PROJEKTŲ

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos 2024 m. kovo 14 d. raštą Nr. S-747 ir vykdydama 2024 m. vasario 20 d. tarpinstitucinio pasitarimo metu suformuluotą pavedimą (pasitarimo protokolas Nr. 8, 5 klausimas), teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. kovo 24 d. nutarimo Nr. 330 „Dėl ministrams pavedamų valdymo sričių“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektą). Kartu su Nutarimo projektu taip pat teikiamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 14 d. nutarimo Nr. 543 „Dėl Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo įgyvendinimo“ pakeitimo“ projektas ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. balandžio 28 d. nutarimo Nr. 292 „Dėl Strateginio valdymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas.

Kartu su Nutarimo projektu yra teikiamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės protokolinio sprendimo projektas. Šiuo sprendimo projektu siūloma pavesti ministerijoms, kurių ministrams pavedamos valdymo sritys Nutarimo projektu yra keičiamos, iki 2025 m. vasario 28 d. parengti ir pateikti Vyriausybei svarstyti ministerijų nuostatų pakeitimo projektus, kuriais ministerijų nuostatuose nustatyti ministerijų veiklos tikslai ir funkcijos būtų patikslinti atsižvelgiant į jų ministrams pavedamas valdymo sritis.

Nutarimo projektas ir su juo susiję projektai buvo svarstyti 2024 m. lapkričio 12 d. Tarpinstituciniame pasitarime. Nutarimo projektas yra patikslintas pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pateiktas pastabas arba Teisės grupės pastabos suderintos darbo tvarka. Nutarimo projektas taip pat patikslintas pagal Tarpinstitucinio pasitarimo metu pateiktas Užsienio reikalų ministerijos, taip pat, Teisingumo ministerijos ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pastabas.

Nutarimo projekte yra numatyti šie pakeitimai:

1. Nutarimas papildytas nauja Lietuvos Respublikos aplinkos ministru priskiriama *būsto tvarumo ir prieinamumo (išskyrus paramą būstui įsigyti ir išsinuomoti)* valdymo sritimi.

Lietuvoje pastaraisiais metais būsto prieinamumo problema tapo itin aktuali ir reikšminga ne tik socialiai pažeidžiamoms Lietuvos visuomenės grupėms, bet ir vidutines pajamas gaunantiems žmonėms. Remiantis Lietuvos banko Būsto įperkamumo tyrimu¹, 2021 ir 2022 m. Lietuvoje būsto kainų augimas aplenkė atlyginimų augimą, kas lėmė reikšmingą būsto įperkamumo blogėjimą. 2023 m. būsto kainų ir gyventojų pajamų santykis pasiekė vieną iš blogiausių rodiklių 2017–2018 m. Pavyzdžiui, Vilniuje būsto kainos 2023 m. 28 proc. viršijo ekonominius veiksnius pagrįstą lygį, o tai rodo stiprų rinkos disbalansą ir blogą būsto įperkamumą. Dar viena esminė problema, kylanti Lietuvoje, – nepakankamas socialinio ir municipalinio būsto fondas, kuris nesugeba patenkinti augančios paklausos, ypač urbanizuotose teritorijose ir miestuose. Be to, Lietuvoje kyla struktūrinių problemų būsto sektoriuje. Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija (toliau – EBPO) vertinime „Politikos priemonės, skirtos būsto prieinamumui Lietuvoje didinti“² teigia, kad Lietuvoje trūksta integruotos būsto strategijos, institucijos veikia fragmentiškai, kas trukdo efektyviai spręsti būsto prieinamumo problemas. Šalis taip pat neturi ilgalaikio finansavimo mechanizmo, skirto įperkamu ir socialiniams būstams plėtrai, kas prisideda prie socialinės atskirties ir būsto nepasiekiamumo tam tikroms gyventojų demografinėms grupėms.

Aplinkos ministerijai pavesta atlikti Būsto prieinamumo Lietuvoje didinimo galimybių vertinimą, kuris numatytas 2024–2027 metų vertinimo plane, patvirtintame Lietuvos Respublikos finansų ministro 2021 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. 1K-227 „Dėl Strateginio valdymo metodikos taikymo“. Šiam vertinimui finansuoti Aplinkos ministerijai 2025 metais numatyti ES techninės paramos asignavimai; vertinimo atlikimo kokybės užtikrinimui sudarytas tarpinstitucinis priežiūros komitetas, kurio sudėtis patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2024 m. lapkričio 4 d. įsakymu Nr. D1-371 „Dėl būsto prieinamumo Lietuvoje didinimo galimybių vertinimo priežiūros komiteto sudarymo“. Siekiant tinkamai įgyvendinti vertinimo uždavinius, nustatyti būsto prieinamumo politikos kryptis ir priemones, Nutarimo projektu yra tikslinga aplinkos ministrui pavesti šią valdymo sritį, o Aplinkos ministerijos nuostatus papildyti atitinkamomis funkcijomis.

2. Nutarimas papildytas nauja Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministrui priskirta *skaitmeninės plėtros politikos* valdymo sritimi (Nutarimo projekto 2.24 papunktis), nes Ekonomikos ir inovacijų ministerija *de facto* vykdo skaitmeninio srities politiką ir koordinuoja tarpinstitucinius veiksmus skaitmeninio srityje, vykdo skaitmeninės plėtros koordinavimą (įgyvendindama 2030 m. Skaitmeninio dešimtmečio politikos programą, parengė Lietuvos Respublikos nacionalinį skaitmeninio dešimtmečio planą, koordinuoja skaitmeninio srities klausimų pildymą, taip pat vykdo skaitmeninio projektų atranką, nustato pagrindinius paslaugų skaitmeninio principus ir vertinimo kriterijus ir kt.).

Pažymėtina, kad 2024 m. kovo 13 d. Vyriausybės pasitarime (pasitarimo protokolo Nr. 10, 2 klausimas) svarstant klausimą „Dėl Lietuvos skaitmeninės politikos formavimo ir įgyvendinimo koordinavimo atsakomybės priskyrimo ir pritarimo Lietuvos Respublikos nacionaliniam skaitmeninio dešimtmečio planui bei jo pateikimui Europos Komisijai“, pritarta Lietuvos Respublikos nacionaliniam skaitmeninio dešimtmečio planui, parengtam vykdant 2022 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą (ES) 2022/2481, kuriuo nustatoma 2030 m. Skaitmeninio dešimtmečio politikos programa, ir atsižvelgiant į Europos Komisijos komunikatą

¹ Būsto įperkamumo tyrimas - <https://www.lb.lt/leidiniai/busto-iperkamumo-tyrimas>

² Politikos priemonės, skirtos būsto prieinamumui Lietuvoje didinti - https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2023/06/policy-actions-for-affordable-housing-in-lithuania_60beb5a0/ca16ff6d-en.pdf

„Nacionalinių skaitmeninio dešimtmečio strateginių veikslių planų rengimo gairės valstybės narėms“ (2023/C 230/04). Taip pat Ekonomikos ir inovacijų ministerijai pavesta:

„<...> 2.1.3. iki 2024 m. gegužės 31 d. parengti Vyriausybės nutarimo Nr. 330 „Dėl ministrams pavedamų valdymo sričių“ pakeitimo projektą ir papildyti ekonomikos ir inovacijų ministro valdymo sritį papunkčiu „1.11.6. Skaitmeninės politikos sritis“;

2.1.4. iki 2024 m. gegužės 31 d. parengti Vyriausybės sprendimo dėl Nacionalinės darbotvarkės, skirtos Lietuvos skaitmeninei plėtrai, rengimo ir Ekonomikos ir inovacijų ministerijos paskyrimo šios darbotvarkės koordinatoriumi projektą.“

3. Nutarimas papildytas nauja ekonomikos ir inovacijų bei krašto apsaugos ministru pavesta *gynybos ir saugumo pramonės* valdymo sritimi (Nutarimo projekto 2.25 ir 5.9 papunkčiai). Šis papildymas atliktas atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos gynybos ir saugumo pramonės įstatymo 4 straipsnio 2 dalies nuostatas.

4. Atsižvelgiant į tai, kad Ekonomikos ir inovacijų ministerija savo veikloje orientuojasi į valstybės poreikius atitinkančių aukštą pridėtinę vertę kuriančių žmogiškųjų išteklių, t. y. talentų, pritraukimą, taip pat į tai, kad su talentų pritraukimu susijusios funkcijos jau yra įtvirtintos Ekonomikos ir inovacijų ministerijos nuostatuose (9.21 papunktis), prie ekonomikos ir inovacijų ministru pavestų valdymo sričių priskirtas ir *talentų pritraukimo* klausimas (Nutarimo projekto 2.10 papunktis).

5. Vietoj Nutarimo 1.3.3 papunktyje nurodytos finansų ministro valdymo srities „Viešojo ir privataus sektorių atskaitomybė ir finansinių ataskaitų auditas“ nurodytos dvi valdymo sritys „*Viešojo ir privataus sektorių atskaitomybė*“ ir „*Finansinių ataskaitų auditas ir tvarumo atskaitomybės užtikrinimas*“. Šis patikslinimas atliktas atsižvelgiant į Bendrovių tvarumo atskaitomybės direktyvos 2022/2462/ES, kurią įgyvendinant valstybės narės į nacionalines teisinės sistemas turi perkelti naujus reikalavimus dėl tvarumo atskaitomybės užtikrinimo, nuostatas.

6. Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymo, kuriuo Socialinės apsaugos ir darbo ministerija priskirta prie asmens su negalia teisių apsaugos politikos valdyme dalyvaujančių įstaigų, Nutarimas pildomas nauja socialinės apsaugos ir darbo ministru pavesta *asmens su negalia teisių apsaugos* valdymo sritimi (Nutarimo projekto 7.13 papunktis). Taip pat praplečiama (nurodant subjektų ratą) Nutarimo 1.6.11 papunktyje nurodyta socialinės apsaugos ir darbo ministru pavesta socialinės integracijos ir lygių galimybių valdymo sritis ją išdėstant taip: „*socialiai pažeidžiamų asmenų grupių socialinė įtrauktis ir lygios galimybės*“ (Nutarimo projekto 7.11 papunktis). Be to, atsižvelgiant į tai, kad darbo santykiai yra ne tik individualūs, bet ir kolektyviniai, o kolektyviniai darbo santykiai apima ir socialinę partnerystę, keičiama Nutarimo 1.6.1 papunktyje nurodyta valdymo sritis išbraukiant iš jos formuluotės žodžius „socialinė partnerystė“ ir išdėstant ją taip: „*darbo santykiai ir darbo apmokėjimas*“ (Nutarimo projekto 7.1 papunktis).

7. Atsižvelgiant į tai, kad pavasario sesijos metu (2024 m. gegužės 31 d.) buvo priimtas Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ projektas (Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 2, 3, 4, 5, 11, 21, 22¹, 26, 28, 32, 44, 58, 62, 67, 71, 79, 85, 94, 99, 100, 101, 102, 103¹, 104, 105², 105³, 105⁴, 106¹, 108, 113, 114, 115, 115¹, 118, 123, 125, 127, 140², 140⁸, 140⁹, 140¹³, 140¹⁸, 140²¹, 140²⁸ straipsnių ir priedo pakeitimo, 140¹⁶, 140¹⁹ straipsnių pripažinimo netekusiais galios), kurio 6 straipsnyje nustatoma, kad priėmimą užtikrinančios įstaigos savininko teises ir pareigas įgyvendina Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, siūloma papildyti Nutarimą nauja *užsieniečių priėmimo ir socialinės įtraukties koordinavimo* valdymo sritimi (Nutarimo projekto 7.12 papunktis).

8. Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo 25 straipsnio 1 dalį, numatančią, kad veiklos, susijusios su tabako gaminiiais ir su tabako gaminiiais susijusiais gaminiiais, neapdorotu tabaku, priežiūrą pagal kompetenciją vykdo Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas (sveikatos apsaugos ministro valdymo srities Vyriausybės įstaiga), taip pat į Lietuvos Respublikos narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatymą ir Sveikatos sistemos įstatymo 37 straipsnio 2 dalies 3 dalies 3 punktą, nustatantį, kad valstybinės visuomenės sveikatos kontrolės viena iš rūšių yra valstybinė narkotinių, psichotropinių medžiagų ir jų pirmtakų kontrolė, Nutarimo 1.8.2 papunktyje nurodytą sveikatos apsaugos ministrui pavestą valdymo sritį siūloma išdėstyti taip: „*visuomenės sveikatos priežiūra (įskaitant radiacinę saugą, radiologinį aplinkos monitoringą ir alkoholio, narkotinių ir psichotropinių medžiagų, tabako, tabako gaminių ir su tabako gaminiiais susijusių gaminių kontrolę)*“ (Nutarimo projekto 9.2 papunktis). Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo 2 straipsnio 12 dalį, numatančią, kad sveikatinimo veikla – asmens sveikatos priežiūra, visuomenės sveikatos priežiūra, papildomoji ir alternatyvioji sveikatos priežiūra, medicinos priemonių rinkos subjektų veikla, farmacinė ir kita veikla, kurios rūšis ir reikalavimus ją vykdančiams subjektams nustato sveikatos apsaugos ministras, 14 straipsnį, numatantį atitinkamą sveikatinimo veiklos turinį, 59¹–59⁶ straipsniuose nustatytus Sveikatos apsaugos ministro įgaliojimus medicinos priemonių rinkos subjektų veiklos srityje, taip pat į Lietuvos Respublikos papildomosios ir alternatyviosios sveikatos priežiūros įstatymo 19 straipsnio 1 punktą, numatantį, kad papildomosios ir alternatyviosios sveikatos priežiūros valdymą pagal savo kompetenciją įgyvendina Sveikatos apsaugos ministerija, siūloma Nutarimą papildyti dviem naujomis sveikatos apsaugos ministrui pavestomis valdymo sritimis: *medicinos priemonių rinkos subjektų veikla, papildomoji ir alternatyvioji sveikatos priežiūra* (Nutarimo projekto 9.5 ir 9.6 papunkčiai).

9. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos pavojingųjų krovinių vežimo automobilių, geležinkelių ir vidaus vandenų keliais įstatymo 6 straipsniu, pagal kurį pavojingųjų krovinių vežimo ir su tuo susijusios veiklos valstybinį valdymą pagal kompetenciją vykdo Vyriausybė ir jos įgaliotos institucijos, įskaitant ir Susisiekimo ministeriją, siūloma į Nutarimą įtraukti *pavojingųjų krovinių vežimą* (Nutarimo projekto 8.2 papunktis). Taip pat, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos transporto veiklos pagrindų įstatymo 3, 5 ir 12 straipsniuose vartojamas formuluotes, Nutarimo 8.1 papunktyje vartojamą formuluotę „kombinuotas vežimas“ pakeisti į tikslesnę formuluotę „kombinuotasis krovinių ir keleivių vežimas“ (Nutarimo projekto 8.2 papunktis).

10. Teisingumo ministrui pavestose valdymo srityse siūlomi šie pakeitimai:

10.1. siekiant aiškumo, patikslintas Nutarimo 1.10.4 papunktis aiškiai išskiriant *civilinį procesą, administracinių bylų teiseną ir mediaciją* (Nutarimo projekto 11.5 papunktis) ir 1.10.6 papunktis aiškiai išskiriant *administracinių nusižengimų teiseną, baudžiamąją teisę ir baudžiamąjį procesą* (Nutarimo projekto 11.7 papunktis);

10.2. atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo sistemos įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje vartojamą formuluotę, papildyti Nutarimą nauja *bausmių vykdymo sistemos* valdymo sritimi (Nutarimo projekto 11.8 papunktis);

10.3. papildyti Nutarimą nauja *atstovavimo Lietuvos Respublikos interesams nacionaliniuose ir tarptautiniuose teismuose ar ginčus nagrinėjančiose institucijose užtikrinimo* sritimi (Nutarimo projekto 11.10 papunktis). Pažymėtina, kad Teisingumo ministerija ne tik atstovauja valstybei ir Vyriausybei nacionaliniuose ir tarptautiniuose teismuose ar ginčus nagrinėjančiose institucijose, tačiau vykdo ir valstybės pozicijų formavimo, derinimo, sprendimų įgyvendinimo koordinavimo funkcijas bei rengia su atstovavimo valstybei taisyklėmis susijusių įstatymų, Vyriausybės nutarimų ir kitų norminių teisės aktų projektus;

10.4. vadovaujantis Lietuvos Respublikos žalos, atsiradusios dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų, atlyginimo ir atstovavimo valstybei ir Lietuvos Respublikos Vyriausybei įstatymu (toliau – Žalos atlyginimo įstatymas), Teisingumo ministerija nagrinėja prašymus atlyginti ne teismo tvarka žalą, atsiradusią dėl neteisėto nuteisimo, neteisėto procesinių prievartos priemonių pritaikymo, neteisėto administracinės nuobaudos – arešto – paskyrimo, sudaro ir vykdo taikos sutartis, taip pat vykdo teismų sprendimus ir taikos sutartis dėl žalos, atsiradusios dėl ikiteisminio tyrimo pareigūno, prokuroro, teisėjo ar teismo arba kitų valstybės institucijų neteisėtų veiksmų (aktų), atlyginimo, taip pat taikos sutartis, sudarytas su asmeniu, dėl kurio tarptautinė institucija yra priėmusi sprendimą dėl žalos atlyginimo (kompensacijos išmokėjimo), tačiau nėra nustačiusi piniginių kompensacijos dydžio, Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimus dėl žalos atlyginimo (kompensacijos išmokėjimo) ir kitus dokumentus įstatymų nustatytais atvejais. Teisingumo ministerija ne tik vykdo nurodytas funkcijas, tačiau taip pat formuoja politiką ir rengia Žalos atlyginimo įstatymo pakeitimo, jo įgyvendinamųjų teisės aktų projektus. Atsižvelgiant į tai, taip pat į tai, kad Teisingumo ministerija formuoja valstybės politiką smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo srityje (rengia Lietuvos Respublikos smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo įstatymo bei jo įgyvendinamųjų teisės aktų projektus, perkelia į nacionalinę teisę Europos Sąjungos teisę (*acquis communautaire*), įgyvendina šią politikos sritį vadovaudamasi Lietuvos Respublikos smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo įstatymu, atlieka Nukentėjusių nuo nusikaltimų asmenų fondo programos vykdytojo funkcijas³) siūloma Nutarimą papildyti nauja *valdžios institucijų neteisėtais veiksmais padarytos žalos atlyginimo, žalos atlyginimo ne teismo tvarka, smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo* valdymo sritimi (Nutarimo projekto 11.11 papunktis);

10.5. Nutarimo 1.10.10 papunktį papildyti nurodant *ne tik rinkimų, bet ir referendumų, peticijos teises, piliečių įstatymų leidybos ir Lietuvos Respublikos Konstitucijos keitimo iniciatyvos teises*, kadangi Teisingumo ministerija formuoja valstybės politiką visose šiose srityse, t. y. be kita ko, rengė šių sričių konstitucinius įstatymus, juos įgyvendinančius Vyriausybės nutarimus (Nutarimo projekto 11.12 papunktis);

10.6. Nutarimą papildyti *orlaivių, laivų ir geležinkelių transporto avarijų ir incidentų saugos tyrimų (nuo 2025 m. sausio 1 d. – saugos tyrimų) valdymo sritimi* (Nutarimo projekto 11.14 papunktis). Vadovaujantis Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo 42 straipsnio 2 dalimi, Lietuvos Respublikos saugios laivybos įstatymo 46 straipsnio 4 dalimi bei Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo 6 straipsnio 5 dalimi, orlaivių, laivų ir geležinkelių avarijas ir incidentus tiria teisingumo ministro paskirtas (-i) saugos tyrimų vadovas (-ai), kurie vykdo jų saugos tyrimų funkcijas. Atsižvelgiant į tai, Teisingumo ministerijoje įsteigtas struktūrinis padalinys, atliekantis saugos tyrimus, rengia, teikia ir skelbia saugos rekomendacijas, stebi, kaip šios rekomendacijos įgyvendinamos. Taip pat, Teisingumo ministerija rengia šios srities įstatymų ir kitų teisės aktų projektus, perkelia į nacionalinę teisę Europos Sąjungos teisę (*acquis communautaire*). Be to, yra priimtas ir 2025 m. sausio 1 d. įsigalios Lietuvos Respublikos saugos tyrimų įstatymas;

10.7. pagal Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 20 straipsnio 2 dalį, Vyriausybė, be kita ko, teikia Seimui pasiūlymus dėl korupcijos prevencijai įgyvendinti būtinų įstatymų ir kitų teisės aktų priėmimo, pakeitimo ir papildymo, rengia Nacionalinės darbotvarkės korupcijos prevencijos klausimais projektą ir yra atsakinga už šios darbotvarkės įgyvendinimo koordinavimą, tvirtina darbotvarkės įgyvendinimo planus (Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu patvirtintos 2022–2033 metų nacionalinės darbotvarkės korupcijos prevencijos klausimais 197, 202

³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. vasario 18 d. nutarimas Nr. 113 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo įstatymą“.

p.). Vykdam tarptautinių sutarčių (konvencijų) įgyvendinimo priežiūros procesą, itin svarbus skirtingų institucijų veiklos koordinavimas atsiskaitant dėl tarptautinių įsipareigojimų (standartų), įgyvendinant vertinimo procesuose Lietuvai pateiktas rekomendacijas, o tai bendrai prisideda prie teisinės ir institucinės sąrangos tobulinimo, pasitikėjimo valstybės institucijomis stiprinimo. Atitinkamai *kovą su korupcija ir korupcijos prevenciją pagal Vyriausybei suteiktus įgaliojimus* taip pat siūloma nurodyti kaip atskirą valdymo sritį (Nutarimo projekto 11.5 papunktis);

10.8. Nutarimą papildyti nauju papunkčiu Teisingumo ministerijai priskiriant valdymo sritį – *žmogaus teisių ir laisvių apsaugos politikos įgyvendinimo koordinavimą*. Pastebėtina, kad šiuo metu kiekviena ministerija yra atsakinga už jos valdymo srityse išskylančių su žmogaus teisių ir laisvių apsauga susijusių klausimų sprendimą, tačiau nėra institucijos, kuri būtų atsakinga už bendrą ir sistemingą šios politikos srities įgyvendinimo koordinavimą. 2023 m. rugsėjo – 2024 m. kovo mėnesiais programos „Kurk Lietuvai“ ir Teisingumo ministerijos vykdyto projekto „Lietuvos žmogaus teisių sistemos žemėlapis“⁴ (toliau – Projektas) metu atliktas tyrimas atskleidė, kad Lietuvoje, kitaip nei daugelyje Europos Sąjungos valstybių, nėra institucijos ar pareigybės, kuriai būtų priskirtas žmogaus teisių ir laisvių apsaugos politikos koordinavimas. Todėl siekiant efektyvesnio šios politikos srities vystymosi, nuoseklesnio progreso bei sklandesnio ir vieningesnio tarptautinių ir iš Europos Sąjungos teisės kylančių įsipareigojimų įgyvendinimo, tyrime siūloma sukurti žmogaus teisių ir laisvių apsaugos srities koordinavimo mechanizmą. Atsižvelgiant į Projekto metu atliktą užsienio valstybių praktikų analizę bei išskirtas Lietuvos žmogaus teisių ir laisvių apsaugos sistemos problemas, Teisingumo ministerijos nuomone, būtų tikslinga minimos politikos įgyvendinimo srities koordinavimą priskirti Vyriausybei arba vienai iš ministerijų. Teisingumo ministerija yra pasirengusi šioje srityje prisiimti lyderystę. Atitinkamai atsižvelgiant į tai, kad šios naujos koordinavimo funkcijos pareikalautų papildomų žmogiškųjų ir finansinių išteklių, o dėl to turėtų būti sukurtos naujos pareigybės, siūloma numatyti, kad Nutarimo projekto papunktis, kuriuo į Nutarimą įtraukiama nauja valdymo sritis, įsigaliotų 2025 m. sausio 1 d.

11. Atsižvelgiant į tai, kad Užsienio reikalų ministerija realiai vykdo funkcijas tarptautinių sankcijų politikos srityje (Užsienio reikalų ministerijos nuostatų 8.1.1.6 papunktis, Lietuvos Respublikos tarptautinių sankcijų įstatymo 5, 6, 10–12 straipsniai), siūloma į Nutarimo projektą įtraukti užsienio reikalų ministro valdymo sritį – *tarptautinių sankcijų politika ir jos įgyvendinimo koordinavimas* (Nutarimo projekto 12.15 papunktis).

12. Siūloma į Nutarimo 1.13.4 papunktyje nurodytą vidaus reikalų ministro valdymo sritį įrašyti biudžetines įstaigas ir išdėstyti jį taip: „*Biudžetinės ir viešosios įstaigos*“ (Nutarimo projekto 13.3 papunktis). Šis siūlymas teikiamas atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo 27 straipsnyje ir Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymo 29 straipsnyje numatytas biudžetinių ir viešųjų įstaigų, kurių savininkė ar dalininkė yra valstybė ar savivaldybė, valdysenos stebėsenos funkcijos yra pavestos Vidaus reikalų ministerijos valdymo srityje veikiančiai Vyriausybės įstaigai – Viešojo valdymo agentūrai.

13. Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos ūkinių gyvūnų veislininkystės įstatymo bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. rugsėjo 19 d. nutarimo Nr. 940 „Dėl Lietuvos Respublikos ūkinių gyvūnų veislininkystės įstatymo įgyvendinimo“ 3 punkto nuostatas, siūloma papildyti Nutarimą nauja žemės ūkio ministro valdymo sritimi „*ūkinių gyvūnų veislininkystė*“ (Nutarimo projekto 14.5 papunktis). Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo 3 straipsnio 4 dalies 1 punkto nuostatas, siūloma įtraukti į Nutarimą naują žemės ūkio ministro valdymo sritį „*ūkinių gyvūnų gerovė ir apsauga*“ (Nutarimo projekto 14.6 papunktis), o atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos

⁴ <https://kurklietuvai.lt/projektai/lietuvos-zmogaus-teisiu-sistemas-zemelapis>

saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 10 straipsnio 6 dalį – nauja žemės ūkio ministro valdymo sritimi „*Traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų saugaus eismo užtikrinimas*“ (Nutarimo projekto 14.7 papunktis).

Be siekio Nutarimą suderinti su pasikeitusiu teisiniu reguliavimu, Nutarimo projektu taip pat siekiama nuoseklesnio ir vienodesnio Nutarime vardijamų valdymo sričių, už kurias yra atsakingi ministrai, išdėstymo (pvz., atsisakant valdymo sričių detalizavimo po dvitaškio, tame pačiame Nutarimo papunktyje nurodytas, kabliataškiu arba kableliu atskirtas tarpusavyje nesusijusias ar mažai susijusias valdymo sritis dėstant atskirais punktais, atliekant kitus redakcinius patikslinimus).

Atsižvelgiant į tai, patikslintos kai kurių ministrų valdymo sričių formuluotės ir išdėstymas (aplinkos, ekonomikos ir inovacijų, energetikos, krašto apsaugos, socialinės apsaugos ir darbo, susisiekimo, teisingumo, užsienio reikalų ministrų).

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 14 d. nutarimas Nr. 543 „Dėl Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo įgyvendinimo“ ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. balandžio 28 d. nutarimas Nr. 292 „Dėl Strateginio valdymo metodikos patvirtinimo“ tikslinami siekiant juos suderinti su Nutarimo projektu.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. balandžio 28 d. nutarimo Nr. 292 „Dėl Strateginio valdymo metodikos patvirtinimo“ projektu tikslinamas Strateginio valdymo metodikos 133¹ punktas, kuriame yra nustatytos viešosios ir biudžetinės įstaigos, atliekančios administruojančiųjų institucijų funkcijas Nutarimu ministrams pavestose valdymo srityse. Nutarimo projektu iš esmės pakeitus ekonomikos ir inovacijų ministrui pavestų valdymo sričių išdėstymą (Nutarimo 1.11.1 ir 1.11.2 papunkčiuose nurodytas valdymo sritis išskaidžius į smulkesnes valdymo sritis ir papildžius naujomis *skaitmeninės plėtros bei gynybos ir saugumo pramonės* valdymo sritimis), Strateginio valdymo metodikos 133¹ punkte tikslinamos nuorodos į ekonomikos ir inovacijų ministrui pavestas valdymo sritis:

1. vietoj 133¹.1 papunktyje nurodytos Nutarimo 1.11.3 papunkčiu ekonomikos ir inovacijų ministrui pavestos valdymo srities (valstybės informacinių išteklių valdymas, valstybės duomenų valdysena ir duomenų pakartotinis naudojimas), siūloma pateikti nuorodas į Nutarimo projekto 2.21–2.24 papunkčiuose nurodytas valdymo sritis, įskaitant ir naują skaitmeninės plėtros valdymo sritį. Atkreipiame dėmesį, kad kai Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2024 m. vasario 21 d. nutarimu Nr. 147 buvo pakeistos ekonomikos ir inovacijų ministrui pavestos valdymo sritys ir iš iki tol galiojusio Nutarimo 1.11.3 papunkčio į atskiras valdymo sritis buvo išskirta elektroninė atpažintis ir patikimumo užtikrinimo paslaugos bei informacinės visuomenės plėtra, Strateginio valdymo metodika nebuvo pakeista, todėl ir pateikiama nuoroda ne tik į Nutarimo projekto 2.21 papunktį (kuris atitinka šiuo metu galiojantį Nutarimo 1.11.3 papunktį), bet ir į 2.22 bei 2.23 papunkčius;

2. vietoj 133¹.3 papunktyje nurodytų Nutarimo 1.11.1 ir 1.11.2 papunkčiais ekonomikos ir inovacijų ministrui pavestų valdymo sričių siūloma pateikti nuorodas į Nutarimo projekto 2.1–2.20 papunkčiuose nurodytas valdymo sritis, taip pat į 2.23–2.25 papunkčiuose nurodytas valdymo sritis. Nuoroda į Nutarimo projekto 2.23 ir 2.24 papunkčius teikiama todėl, kad 133¹.3 papunktyje nurodytos viešosios įstaigos Inovacijų agentūros ir viešosios įstaigos „Investuok Lietuvoje“, kaip strateginio valdymo sistemos dalyvių, veikla yra susijusi su Nutarimo projekto 2.23 ir 2.24 papunkčiuose nurodytomis valdymo sritimis, šios viešosios įstaigos prisideda prie bendros valstybės skaitmeninės plėtros ir informacinės visuomenės gebėjimų stiprinimo bei Lietuvos konkurencingumo šiose srityse tarptautinėje rinkoje didinimo. Nuoroda į Nutarimo projekto 2.25 papunktį teikiama atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos gynybos ir saugumo pramonės įstatymo 6 straipsnio, kuriame yra nustatyta valstybės technologijų ir inovacijų politiką įgyvendinančios institucijos kompetencija, nuostatas.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. balandžio 28 d. nutarimo Nr. 292 „Dėl Strateginio valdymo metodikos patvirtinimo“ projektu taip pat tikslinamos Strateginio valdymo metodikos 133¹ punkte pateikiamos nuorodos į švietimo, mokslo ir sporto ir vidaus reikalų ministrų valdymo sritis (šie pakeitimai yra susiję su pasikeitusia valdymo sričių numeracija Nutarimo projekte).

I. Sprendžiamos problemos	<p>1. Nutarimas neatitinka esamo teisinio reguliavimo, realios situacijos ir ministerijų prioritetinių veiklos sričių.</p> <p>2. Nutarimas nuo jo priėmimo nė karto nebuvo sistemiškai peržiūrėtas, buvo atliekami tik pavieniai skirtingiems ministrams pavestų valdymo sričių patikslinimai (iš viso Nutarimas buvo keistas 38 kartus).</p> <p>2. Nutarime ministrams priskirtos valdymo sritys yra išdėstytos laikantis skirtingos praktikos, dėl to Nutarimui trūksta nuoseklumo.</p>
II. Siūlomoms priemonėms	<p>Nutarimo projektu siūloma patikslinti ministrams pavestas valdymo sritis atsižvelgiant į pasikeitusį teisinį reguliavimą ir realią situaciją. Be to, siūloma patikslinti valdymo sritis taip, kad jos būtų suformuluotos ir išdėstytos laikantis vienodesnės praktikos, taip užtikrinant Nutarimo nuoseklumą.</p>
III. Priemonių kaštai	<p>Teisingumo ministerija informavo, kad jai priskyrus žmogaus teisių ir laisvių apsaugos politikos įgyvendinimo koordinavimo valdymo sritį, šios valdymo srities funkcijoms atlikti prireiks papildomų dviejų patarėjo pareigybių. Šiuo metu vidutinis patarėjo pareigybės pareiginės algos koeficientas Teisingumo ministerijoje yra 1,39. Vidutinis valstybės tarnautojo stažas – 14 metų. Atsižvelgiant į šiuos rodiklius, vienai naujai pareigybei įsteigti ir išlaikyti per vienerius metus reikalingas darbo užmokesčio fondas yra 34 tūkst. Eur (1785,4 Eur x 12 mėn. x 1,39 + 14 %). Taigi, metinis lėšų poreikis dviem pareigybėms išlaikyti yra apie 70 tūkst. Eur (įskaitant Sodros mokesčius).</p>
IV. Nauda visuomenei	<p>Nutarimas atitiks esamą teisinį reguliavimą, realią situaciją ir ministerijų prioritetines veiklos sritis. Nutarimas taps nuoseklesnis ir aiškesnis, iš jo nuostatų bus lengviau identifikuoti ir atriboti skirtingiems ministrams pavestas valdymo sritis.</p>

Teikiamų derinti nutarimų projektų (toliau – Nutarimų projektai) nuostatos atitinka Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programą, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

Nutarimų projektai neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų.

Nutarimų projektai nenotifikuotini Europos Komisijai vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“.

Atsižvelgiant į Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punkto nuostatas, numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažyma nerengiama.

Nutarimų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Nutarimų projektai ir jų lydimieji dokumentai skelbiami Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Nutarimų projektus parengė Vidaus reikalų ministerijos Viešojo administravimo ir vietos savivaldos politikos grupės (vadovė Alma Bulkevičienė, tel. (0 5) 271 7105, el. p. alma.bulkeviciene@vrm.lt) vyresnioji patarėja Alvija Vitkauskienė, tel. (0 5) 271 8747, el. p. alvija.vitkauskiene@vrm.lt).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimų projektai ir jų lyginamieji variantai, 18 lapų.
2. Vyriausybės posėdžio protokolinio sprendimo projektas, 1 lapas.

Teisingumo ministrė,
pavadojanti vidaus reikalų ministrą

Ewelina Dobrowolska

A. Vitkauskienė, tel. (0 5) 271 8747, el. p. alvija.vitkauskiene@vrm.lt